

ЗА ПІДТРИМКИ ЦЕНТРУ ЗДОРОВ'Я І
РОЗВИТКУ "КОЛО СІМ'І" У СПІВПРАЦІ
З КАНАДСЬКИМ ФОНДОМ "ДІТЯМ
ЧОРНОБИЛЯ" ТА ІНСТИТУТОМ
ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНСЬКОГО
КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Соловейко з одним крилом

Інтегроване
заняття для
розвитку навичків
толерантності

Ми зростаємо у світі, де кожен, хто приходить у нього, може привнести невидимі речі у нього, а саме допомогти нам плекати важливі людські якості - толерантність, повагу, доброзичливість. Ці риси допомагають нам відчувати свою причетність до життя іншої людини і бачити за труднощами можливості і дари іншої людини...

Дане заняття заплановане для дітей різного віку, при цьому деякі завдання можна адаптувати до тих умінь та знань, якими володіють самі учасники, а також можна змінювати і розширювати деякі частини заняття відповідно до потреб дітей.

Як підручний засіб на занятті теж важливо мати саму казку Романчука Олега "Соловейко з одним крилом" (Львів, 2009, 2019), з якої будуть зачитуватись деякі уривки.

МЕТА ЗАНЯТТЯ

Виховувати у дітей толерантність до «інакшості», сприймання світу у його різноманітті

Формувати розуміння, що всі діти незалежно від їх можливостей потребують спілкування і дружби

Створити доброзичливу атмосферу у дитячому колективі

Допомогти дітям з особливими освітніми потребами краще адаптуватися у дитячому середовищі

Структура заняття (45 хв.)

ПРИВІТАННЯ - 5 ХВ.

- "МИ СХОЖІ..., МИ РІЗНІ..." - 7 ХВ.
- РОЗПОВІДЬ ПРО ЖИТТЯ СОЛОВЕЙКА ТА ЙОГО СІМ'Ї - 5 ХВ.
- "ВЕЛИКИЙ ЗБІР ПОСТАНОВИВ, ЩО ТО НЕ ПТАХ..." - 10 ХВ.
- З ЖИТТЯ ДІТЕЙ - 4 ХВ.
- ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ - 9 ХВ.

ПІДСУМОК - 5 ХВ.

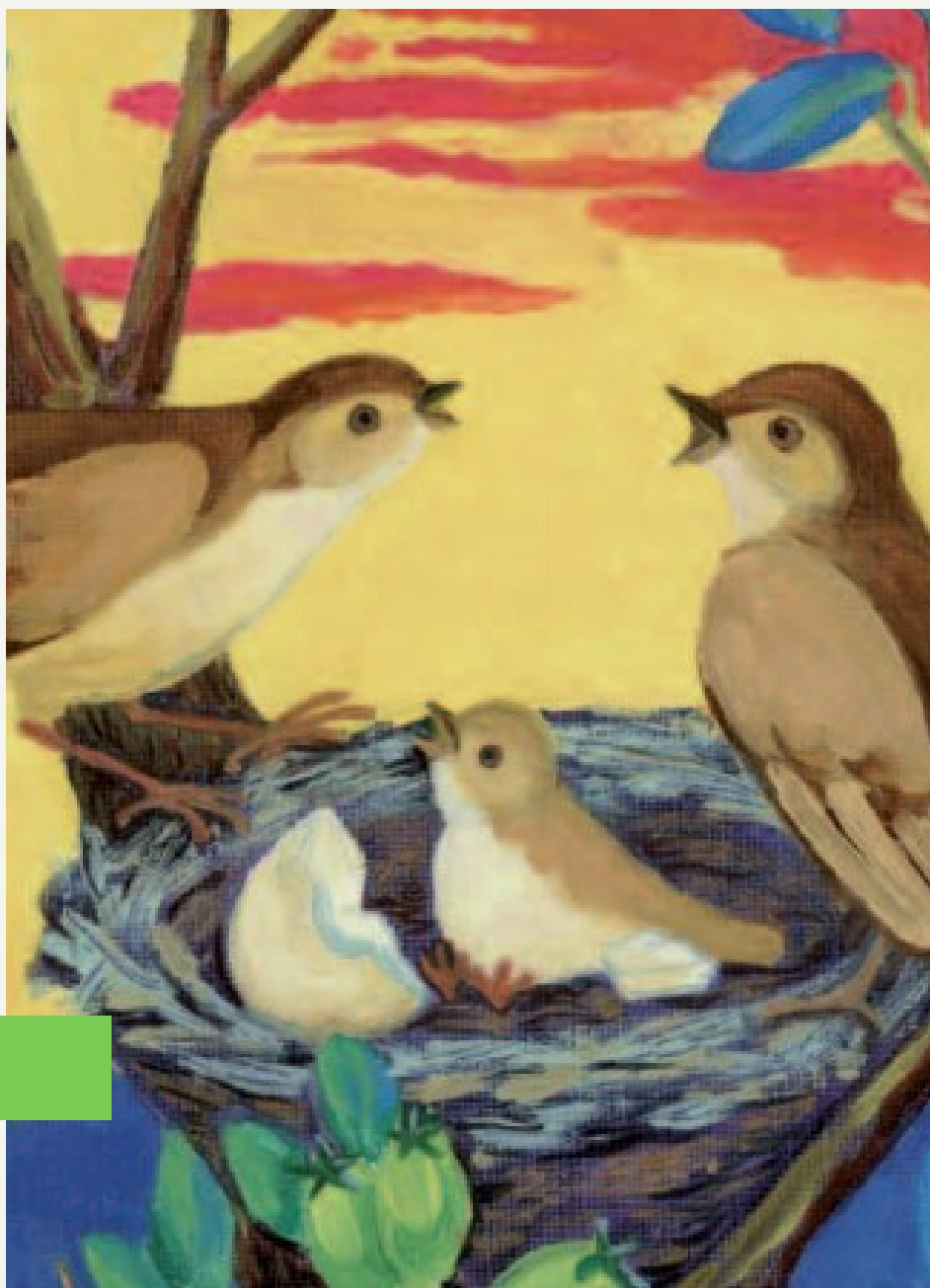
Це заняття охоплює різні завдання. У разі необхідності дане заняття можна змінювати: проводити не одне, а два чи більше занять, збільшувати чи зменшувати тривалість певних його частин.

привітання

ПЕДАГОГ ЗАЛЕЖНО ВІД ВІКУ ТА
РІВНЯ ЗНАЙОМСТВА УЧАСНИКІВ
МІЖ СОБОЮ ОБИРАЄ НА
ВЛАСНИЙ РОЗСУД ВПРАВУ НА
ПРИВІТАННЯ:

"Коло настрою",
"Моя візитка",
"Репортаж" і т. д.

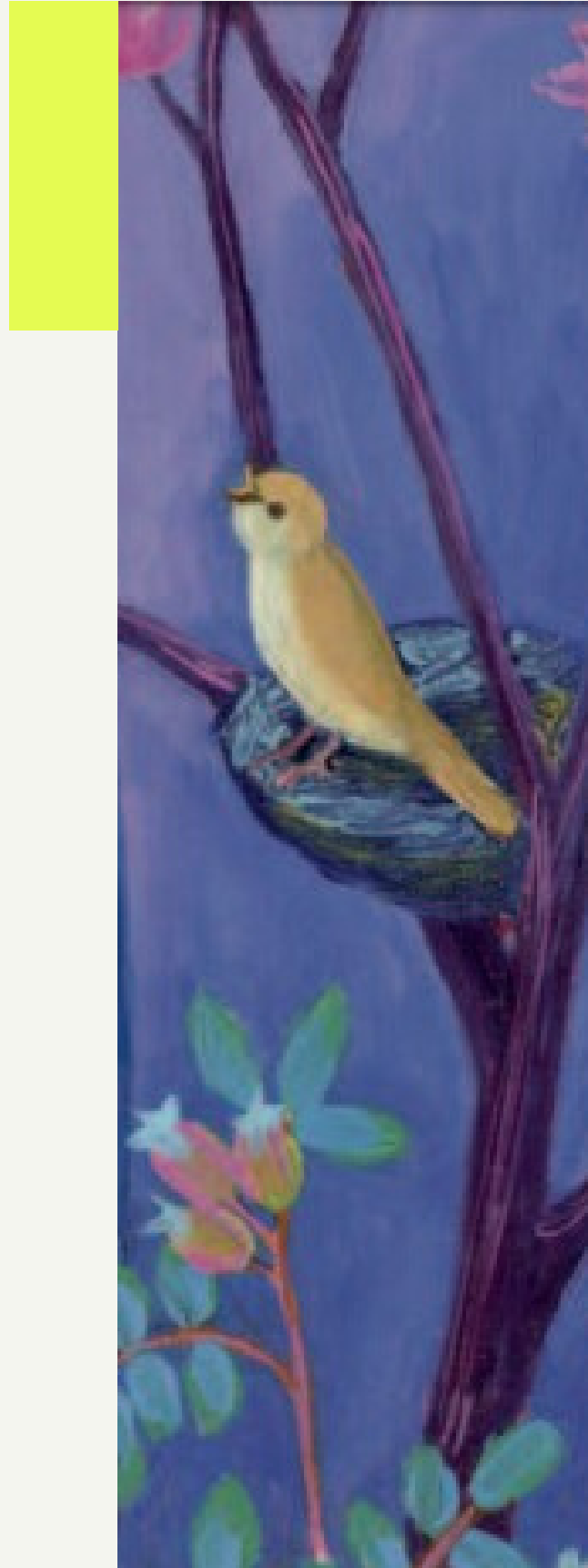
«Ми схожі..., ми різні...»

Діти, сидячи у колі, по черзі говорять до сусіда поруч «Ми схожі тим...», «Ми різні тим...» (дорослий допомагає дітям формулювати свої відповіді для того, щоб вони не були однотипними).

Педагог підсумовує: "Ви побачили, що в нас є багато спільного, багато в чому ми відрізняємось один від одного. І це дає змогу цілому світу бути різноманітним і багатогранним. Кожен з нас є особливий сам по собі і гідний поваги."

○ ІСТОРІЯ НАРОДЖЕННЯ СОЛОВЕЙКА

Педагог коротко переповідає історію про те, як пташеня з'явилося у сім'ї солов'їв.

○ ПЕРЕЖИВАННЯ СОЛОВЕЙКА

Дітей запрошують подумати чи записати, які емоції переповнювали соловейка, коли він бачив своїх друзів; що він міг думати про себе; як могла змінюватись його поведінка?

○ СТАВЛЕННЯ БАТЬКІВ

Педагог обговорює з дітьми питання про те, що почували батьки, коли побачили у соловейка одне крило, чи вони змінили своє ставлення до нього, які вони мали хвилювання?

○ ТАЛАНТ СОЛОВЕЙКА

Діти обговорюють сильні сторони та таланти соловейка. Педагог теж звертає увагу на те, що іноді за труднощами нам важко розгледіти обдарованість інших.

«Великий Збір постановив, що то не птах...»

Педагог організовує взаємодію учасників - в індивідуальному чи груповому форматі - так, аби вони могли обговорити, як вибудовувались "мури" у ставленні до соловейка (для читання с. 12 казки "Соловейко з одним крилом"). Дітям пропонується подумати над тим, чи є соловейко птахом попри те, що в нього одне крило; як це бути неприйнятним та відкинутим?

Педагог звертає увагу на те, що ми часто відкидаємо і не приймаємо тих, хто відрізняється від нас, адже нас може насторожувати "інакшість" іншої людини. Однак чим вищими і товстішими ми будуємо "мури" у ставленні до інших, тим біднішими можуть ставати наші світи. Опісля дітей запрошують придумати, **які є шляхи, аби позбутись цих "мурів", що в їхньому житті допомагало зменшувати ці "мури"?**

"Тим часом минуло літо..."

На продовження попереднього завдання педагог запрошує учасників подумати над таким:

- чи міг соловейко сам знайти друзів, перебуваючи у гнізді,
- а також що інші звірі та птахи могли зробити, аби допомогти соловейку знаходити друзів?

Педагог звертає увагу на один зі шляхів, як можна руйнувати "мури" у ставленні один до одного - розвивати дружбу. Адже у житті соловейка з'явилися птахи, які все таки стали його друзями - вони ішли до його гнізда, придумували, як йому "перелетіти" в інші місця, починали ближче знайомитись, проводити більше часу разом. Дітей запрошують пригадати, **як саме вони практикували ці вміння - турботи про інших?**

З ЖИТТЯ ДІТЕЙ

Після представлення попередньої інформації доречно представити фотографії та розповісти про життя дітей, доля яких подібна до історії соловейка. Педагог вказує на їхні таланти і здібності, але теж і на такі особливості, через які дітям з особливими потребами не завжди просто, а інколи навіть неможливо, робити звичні для нас речі – бігати, стрибати, розмовляти, бачити все навкруги, вчитися... Педагог запрошує дітей обговорити в зручному для учасників форматі, **чого потребують ці діти** (додаткових засобів для навчання, фізичної підтримки інших, розуміння, терпеливості, неосудливості і т.д.), а також **що самі учасники найближчим часом можуть привнести в життя цих дітей і заплановують ці активності.**

Від теорії до практики

Педагог обирає на власний розсуд активність, в часі якої буде розвиватись навичка толерантності та готовність долати "мури" у ставленні до дітей з особливими потребами. Як приклад, можна побудувати місто з конструктора та інших підручних засобів, де будуть жити різні мешканці, включаючи і тих, хто має особливі потреби. Однак суть завдання полягає в тому, аби це місто було зручним та комфортним для усіх її жителів.

На основі казки знято мультфільм - його можна також використати на уроці:

<https://www.youtube.com/watch?v=edWi7NrQKIA>

ПІДСУМОК

НА ЗАВЕРШЕННЯ ПЕДАГОГ
ЗАПИТУЄ УЧАСНИКІВ, ЯКЕ ЇХНЄ
ВРАЖЕННЯ ПРО ДАНИЙ ЗАХІД,
ЯКІ КОРИСНІ ІДЕЇ ВОНИ БЕРУТЬ З
НЬОГО, ЯКІ КРОКИ ВОНИ
ПЛАНУЮТЬ ЗРОБИТИ
НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ ДЛЯ
РОЗВИТКУ У СЕБЕ
ТОЛЕРАНТНОСТІ

РОЗРОБНИКИ

ДАНИЙ ЗАХІД РОЗРОБЛЕНИЙ ЮЛІЄЮ БОЙКО ТА МАР'ЯНОЮ ЄСИП
НА ОСНОВІ КНИГИ ОЛЕГА РОМАНЧУКА "СОЛОВЕЙКО З ОДНИМ
КРИЛОМ" ЗА ПІДТРИМКИ КАНАДСЬКОГО ФОНДУ "ДІТЯМ
ЧОРНОБИЛЯ", ЦЕНТРУ ЗДОРОВ'Я ТА РОЗВИТКУ "КОЛО СІМ'Ї",
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНСЬКОГО
КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

www.k-s.org.ua

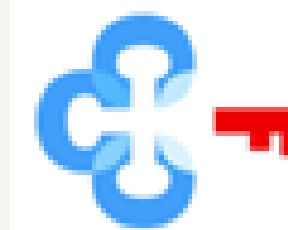

ІНСТИТУТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Українського католицького університету

*"Від турботи про психічне здоров'я окремої особи, родини -
до більш здорового та гармонійного суспільства..."*

www.ipz.org.ua

**Children of
Chernobyl
Canadian Fund**

www.chornobyl.ca